

Reportāža no meža ugunsgrēka.

Kurzemnieka žurnāliste nonāk mežā, kad netālu no tā plāvā sācies ugunsgrēks, kas izcēlies no žagaru dedzināšanas. Kā tas beidzās, lasiet → 3. lpp.

Viena diena Ilonas dzīvē.

Ilona Kricka-Krauža ar ģimeni saimnieko Rendas pagasta Klintīs. Bioloģiskajā saimniecībā 20 hektāros tiek audzēti dārzeņi, aitas, vistas un truši. Viņas darbdiena sākas četros no rīta, lai paspētu arī uz darbu veikalā Rimi.

→ 6., 7. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Nr. 65
(11 301)

Cena
0,68 eiro

Pirmdiena, 2018. gada 11. jūnijs

Mežā par datoru aizmirst

„Man patīk gulēt teltī, zāgēt un skaldīt malku, kurināt uguns-kuru – būt dabā,” tāda ir jelgavnieka Renāra atbilde, kāpēc viņš atbraucis uz mazskautu nometni Īvandē.

Kristīgo mazskautu nometnē Īvandē pusdienlaiks. Jelgavniekiem, rīdziniekiem un citiem silto maltīti dala pieredzējušākie mājinieki, tostarp Rūdis Krūmiņš (priekšplānā).

Vēl lasiet → 11. lpp.

Četras dienas mežā blakus baznīcai vietā, ko mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics atvēlējis kristīgo skautu bāzi, darbojās piecas vienības: Kuldīgas *Lammechinus Rex*, Baldones *Četri vēji*, Jelgavas *Mežabrāļi*, Rīgas *Mežaparks* un *Bruņinieki*. Kopā 45 mazskauti (8–12 gadu) un viņu vadītāji, vairāki skauti un roveri.

Kuldīdznieku vadītājs Jānis Bubinduss skaidro: „Šoreiz izspēlējam Latvijas simtgadi. Pirmajā dienā – brīvības cīņas (naktī gravā jāpārvar trīs tilti, kas simbo-

lizē Daugavas šķērsošanu), otrajā dienā – pirmā brīvvalsts (labais darbs – iekārtot soliņus arī draudzes pasākumiem), trešajā – karš un bēgļu gaitas (šķēršļu josla pa emigrācijas zemēm: Zviedriju, Vāciju, Ameriku, Austrāliju), ceturrtā dienā – atjaunotā Latvija (kalniešu spēles jeb neparastas sacīkstes).”

Dinas Poriņas teksts un foto

Ko bērni dara nometnēs. → 4. lpp.

Kas jāzina, ja grib eksportēt. → 10. lpp.

Vai esmu eksportam gatavs, vai man ir, ko piedāvāt?

Trešdien, 13. jūnijā:

- Treneris Gvido Treimanis.
- Ko nezinām par peonijām.
- Uzņēmējus neapmierina e-veselība.
- Pārmaiņas tirdzniecībā.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Lai nav jāgrauž nagi

Brīvlaikā daudziem bērniem nav, ko darīt. Ja nav 16, nodarbinātības projektā strādāt vēl nevar. Cauru dienu staigāt apkārt un neko nedarīt nav jēgas. Tā neko neņemamies.

Katrs bērns priecājas, kad vasara sākusies. Bet, kad pajautā, ko viņš darīs, tad parausta plecus un saka: atpūtīsies. Pirmo jūnija daļu sēdēs mājās vai satiksies ar draugiem, bet ko tālāk? Draugi aizbrauks uz laukiem vai ceļojumā, un viņš paliks viens. Ko ar to laiku darīt? Apņik taču grauzt nagus.

“Nometnē var uzzināt to, ko nekad nezināji, un darīt to, par ko nedomāji, ka to jebkad darītu.”

Te palīgā nāk vasaras nometnes. Tie ir jauki, interesanti pasākumi. Tās aizpilda brīvo laiku, iemāca ko jaunu, un vasara tā paiet ātrāk. Nometnes arī ļauj iepazīt jaunus cilvēkus un iegūt draugus.

Patī kādreiz uz nometnēm gāju, bet tagad domāju, ka esmu pieaugusi, un tās vairs nesaista. Protams, kopā ar draugiem vai radiem tur ir daudz jautrāk. Es šo vasaru

Rūta Mediņa,
tāl. 63323021
redakcija@kurzemnieks.lv,

pavadu, strādājot laikrakstā *Kurzemnieks*. Kad vēlos, tāpat esmu ar draugiem.

Domāju, ka nometnes ir aizraujošas bērniem līdz 8. klasei. Vēlāk pusaudži vairs nav tik aktīvi ne skolā, ne brīvdienās. Būtu interesanti, ja īpašās nometnēs pusaudžiem mācītu dažādus trikus, pagatavot kokteiļus, būtu dažādu tēmu ballītes, nakts izbraucieni ar uguns kuriem, konkursi, sacensības, stilīgas balvas, tur varētu iemācīto parādīt citiem. Popmūzikas nometnē varētu mācīt muzicēt jebkuram, sacerēt mūziku, izveidot grupu, tikties ar *zvaigznēm*. Mūzika attīsta prātu, un jaunieši vienā nedēļā to klausās vairāk nekā pieaugušais visā mēnesī. Katram jauniešim ir saikne ar mūziku, un tādā nometnē to varētu attīstīt, ievilkt šajā pasaulē vēl dziļāk. Tādās nometnēs darītu to, kas interesē jauniešus, nevis to, ko domā skolotāji, ka tas viņus interesē. Man kā pusaudzei tas liktos jautri, un tā es arī iegūtu draugus savā vecumā.

Vispār jau nometnes bērniem ir labs vasaras pavadīšanas veids, tikai jāatrod tāda, kas interesē, un jāsāk kaut ko darīt lietas labā. Nometnē var uzzināt to, ko nekad nezināji, un darīt to, par ko nedomāji, ka to jebkad darītu. Varbūt iemācīsies jaunu skrituļdeļa triku, tev tas iepatiksies, un brīvo laiku tu pavadīsi, lai šo prasmi izkoptu un iegūtu jaunu hobiju.

MANUPRĀT

Beztatbildības sekas

Lai gatavotu rakstu par mežu ugunsbīstamību, kas sausā laikā dēļ ir īpaši augsta, devos satikt Dienvidkurzemes virsmežniecības meža ugunsdzēsības stacijas vadītāju Pēteri Lapiņu. Tikko viņš pateica, ka visbiežāk mežs cieš no cilvēku beztatbildības, kā apliecinājums nāca ziņojums, ka no uguns novērošanas torņa pamanīti dūmi virs meža Maņģenē. Skanēja telefona zvani, tika izziņota trauksme, organizēti dzēsēji, identificēta notikuma vieta, un pēc stundas tajā jau strādāja vairākas ugunsdzēsības mašīnas. Ar dzēsanas inventāru piepulcējās citi Valsts meža dienesta darbinieki, atbrauca policija un sociālā darbiniece. Ap pussimts cilvēku bija pametuši savu darāmo un braukuši apturēt beztatbildības dēļ radušos ugunsgrēku. Ne tikai tā vīra dēļ, kurš krietnā dzērumā dedzinājis žagarus, bet arī *labdara* dēļ, kurš regulāri viņam piegādā grādīgo dziru.

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568,
jolantah99@gmail.com

Kurzemnieks
Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitiniece – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv; reklāmas nodaļa – 63324881;
sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīgā, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3472.

TRIS VIEDOKĻI

Jau vairāk nekā mēnesi mūspusē nav lijis. Kā tas var ietekmēt ražu? Optimismu vēl nezaudē

1. Normunds Fetters-Fekters, SIA *Upeskalni*
AB saimniecības vadītājs: – Padures pusē, arī Pelčos, kur mums lauki, lietus nav bijis vismaz pusotru mēnesi. Nevar saprast, kas notiks tālāk. Brīnums, ka augi tomēr ir tik izturīgi – spēj tik ilgi izturēt bez padzeršanās. Ja uzlītu, vēl varētu saglābt. Nav jau tā, ka viss iet pilnīgi postā, bet nebūs tik laba raža, kā gribētu. Sasējām laikus, diemžēl tādā sausumā augus nevar pabarot – nedzērušiem un neēdušiem grūti. Darbojamies gandrīz kā slimnīcā, kur cilvēki pie sistēmas: mazliet dodam mikroelementus, lai uzturētu pie dzīvības.

Zudumi būs

2. Māris Narvils, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vecākais speciālists dārzkopībā: – Maigi būtu teikt, ka situācija ir nopietna. Ziemāji, kas labi pārziemoja un attīstījās, jau vārpo. Tur raža būs, bet ne tik laba kā citugad. Ieilgušā aukstuma dēļ pavasarī zeme ilgi bija sasalusi. Kad augsne bija gatava, vasarāju sēja bija strauji jāsasteidz. Liela daļa sasēta nepietiekamā mitrumā. Ja līdz Jāņiem nelīst, vasarāju raža būs ļoti slikta: stiebrīni īsi, nesaceros. Tā ir vairāku nelabvēlīgu apstākļu sakrītība: strauja pāreja no aukstuma uz karstumu. Graudaugiem tas nepatīk, kartupeļi gan labāk pacieš, agrie stādījumi paspēja sadīgt. Taču maija vidū stādītie vieglākā augsnē jau jūt mitruma trūkumu. Līdzīga aina ir pārējo dārzena laukos:

Zemnieks riskē vienmēr

3. Gatis Zonenbergs, Laidu *Jaunkalnu* īpašnieks: – Pagājušās nedēļas otrajā pusē vienmēr mazliet nolīja. Tāda rasa vien bija, bet vismaz kaut kas, jo iepriekš sējumos pa vakariem izkaisījām *minerāļus*. Domāju, ka izšķīdināja, bet grūti spriest, vai tiks līdz augam. Bet nav zināms, kā tie *minerāļi* tiks uzņemti. Vēl vajadzētu uzlīt. Piebarošana tādā sausumā ir riskanta, bet citu iespēju arī nav. Vasarāji jau sāk stiebt, raža veidojas līdz tam. Izvēles nebija: jāpaļaujas uz risku un tā Kunga labesfību. Vismaz rasu atsūtīja. Šogad sēts un pārsēts diezgan. Mālainākās vietās ziemāji negribēja dīgt, šur tur ziemā izsala, pavasarī negribēja sākt veģetāciju. Rapsi pat

Vietās, kur saulaināks, tūlām sējumi izskatās tā, ka būtu skārusi slimība. Pieejot klāt, redzams, ka augiem izsīkuši spēki. Apakšējās lapiņas pavisam vārgas, bet galvenās ražas veidotājas ir augšējās. Ziemāji ir labāki. Vasarājiem bija grūti sadīgt, tomēr cerības nav zaudētas. Kartupelīši sanākuši diezgan smuki. Jālūdz Dieviņš, kaut uzlītu un diezgan krietni. Ja lītu trīs dienas pēc kārtas, būtu labi. Ilgāk nevajadzētu – lai neaiziet otrā galējībā kā pērnuden. Optimismu vēl neesam zaudējuši. Pieredzējusi agronome teica, lai nekrenķējas par to, ko nevar mainīt.

labāk izskatās tur, kur agrāk sasēts vai sastādīts, apstrādāts pret slimībām un kaitēkļiem. Augļu un ogu dārzos sākumā attīstība bija normāla. Dažviet pa kociņam aizgāja bojā, jo zeme bija sasalusi, pietrūka barības vielu cirkulācijas. Ziedēja bagātīgi, salnu nebija, bet sausuma dēļ strauji izplatījās kaitēkļi. Lielāka nekā parasti ir augļu aizmetņu krišana. Cik vien iespējams, jālaista un jāmulčē, lai mitrums neiztvaiko. Upenes, jāņogas, ērkšķogas labi aizmetušās, bet sausuma dēļ sāk birt. Ar mazu lietutiņu nepietiks. Vienā reizē jānolīst vismaz 10 mm, tas var samitrināt 4 cm dziļu augsnes slāni un atdot produktivitāti. Nav ilūziju, ka līdz Jāņiem situācija radikāli mainīsies.

kādu trešdaļu dabūjam pārsēt. Tagad atkal sausums. Auzas, rudzi ir iecietīgāki pret laika apstākļu maiņu. Kukurūzai karstums pat patīk, esmu dzirdējis no citiem, ka tā šajos apstākļos acīmredzami aug pa stundām. Arī pupas nav kaprīzas, tomēr lietutiņu vajag. Nedomāju, ka lauksaimnieki pārorientēsies uz šīm kultūrām, tāpat turēsies pie pārbaudītajām. Risks zemniekiem vienmēr bijis, tāpēc jādomā līdzī šķirņu izvēlei, selekcijai, laika prognozēm. Drīz būs Jāņi, un šogad tiešām gaidām, lai piepildās tautas paruna: līst kā pa Jāņiem. Raža nebūs izcila, bet kaut kas jau izaugs.

Daina Tāfelberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai jūs ietu uz senioru kursiem? Ko vēlētos apgūt?

Dzintra Kārklīņa:

– Es dzīvoju Ventspilī, un tur jau piedāvā datora kursus, bet man nav laba redze, tāpēc neeju. Ja būtu kursi saistībā ar dekupāžu, es apgleznotu traukus, mēbeles.

Rasma Mārtiņjāne:

– Interesanti... Senioru kursi. Ko vecam cilvēkam varētu iemācīt? Tā kā man ir gandrīz 80, es vairs neko iemācīties nevaru. Prātā nekas daudz nepaliek: tu pēkšņi pārslēdzies uz kaut ko citu, aizmirsdams iepriekš darīto.

Vilnis Šņoriņš:

– Uz pensionāru kursiem neietu. Domāju, ka visu var pašmācības ceļā. Es piesēžos pie datora un pats iemācos. Varbūt citiem tādus kursus vajag.

Zeltīte Kalanda:

– Es dzīvoju laukos, tāpēc neesmu pārliecināta, bet, ja būtu, tad droši vien ietu. Es mācītos visu, ko piedāvātu. Ļoti labi, ja būtu šādi kursi.

Svetlana Skaldmane:

– Es uz kursiem neietu, jo negribu neko. Ja tur vienīgi mācītu apieties ar datoru, tad gan ietu, bet mani grūti iemācīt. Man to nopirka, bet es neko nesapratu. Meita mācīja ar datoru rīkoties. Kad domāju, ka kaut ko sapratu, tā atkal kaut kas nogāja greizi.

Anna Štorha:

– Man ir ļoti slikta redze, un man ir 80 gadu. Tur vajag iet cilvēkiem, kam veselība ļauj. Es ilgu laiku darbojos *Rumbiņā*, bet tagad, kad veselības nav, vairs neeju. Es ietu mācīties būt laipnāki pret citiem.

Rūta Mediņa, Andras Ālītes foto

Alkohols, neapdomība, un ugunspūķis iesprūk mežā

„Šoreiz mežam lieli zaudējumi nav nodarīti, bet bezatbildība, kas izraisīja ugunsgrēku, kura sekas varēja būt daudz smagākas, ir drausmīga! Labi, ka laikus tik daudzi iesaistījās dzēšanā,” mežzinis Arnis Gailums saka pēc tam, kad liesmas apturētas viņa pārraudzības teritorijā Rumbas pagastā pie mājām Lemzeri un Biežas.

Dienvidkurzemes virsmežniecības meža ugunsdzēsības stacijas vadītājs Pēteris Lapiņš pēc ugunsdrošības torņu dežurantu ziņojumiem pie apvidus kartes nosaka dūmu izcelsmes vietu, lai dotu instrukcijas mežziņiem un citiem glābējiem.

„Mežā ir paaugstināta ugunsbīstamība, tādēļ tur aizliegts rīkoties ar atklātu uguni un ar mehanizētu transportu nobraukt no ceļa.”

Vietām Rumbas pagastā liesmas no plāvas jau bija tikušas mežā. No lieliem postījumiem glāba tas, ka Valsts meža dienesta ugunsdzēsējiem izdevās ierasties laikus.

„ČUPIŅA IZDEGA, UGUNIS AIZGĀJA TĀLĀK”

Pagājušo ceturtdien ap 50 Valsts meža dienesta (VMD) darbinieku un ugunsdzēsēju pāris stundu cīnījās ar liesmām ap 3000 m² – mežu ieskaudā plāvā un mazliet arī mežā Maņģenē. Plāvā ar garo, pērno zāli uguns iesprukusi no žagaru kaudzes, kas aizdedzināta pie *Lemzeriem*. To glābēji secinājuši pēc degšanas pēdām un apstiprina arī *Lemzeros* sastaptais Raivo Hibners. Manāmā alkohola reibumā viņš stāsta, ka dedzinājis zaru kaudzi un uguns pārgājusi uz plāvu. „Čupiņa izdega, un uguns aizgāja tālāk. Es neko nevarēju darīt – skatījos, kā iet uz priekšu. Zvanīju Aivaram un teicu, ka deg. Es šo māju tikai apdzīvoju, viņš ir saimnieks. Es te sāku dzīvot, kad vēl dzīvs bija mājas vecais saimnieks. Esmu no Rojas – man nebija, kur dzīvot.”

Notikuma vietā atbraukusi sociālā darbiniece Elita Erba apstiprina, ka vīrietis ir dienesta rezdeslokā. Šī neesot pirmā reize, kad viņš reibumā rīkojas neapdomīgi. Māja ir ap 25 km no Kuldīgas, pārtiku atvedot saimnieks, bet alkoholu sagādājis kāds draugs.

LAIKUS PAMANĪTS

No lielākas ugunsnelaimes šoreiz izdevās paglābties, jo VMD ugunsnovērošanas torņos ap 13.00 dežuranti pamanījuši dūmus. Par to ziņots meža ugunsdzēsības stacijas vadītājam Pēterim Lapiņam, kurš vāca ziņas ugunsgrēka vietas noteikšanai, un aptuveni pēc stundas tika sākta dzēšana.

JAU 12. ŠOSEZON

Šis bija 12. dzēstais ugunsgrēks šogad, stāsta Dienvidkurzemes virsmežzinis Indulis Sarma. Ugunsbīstamība mežos sasniegusi augstāko punktu, un VMD jābūt gatavam rīkoties jebkurā diennakts stundā. „Sākot ar 1. maiju, ugunsnovērošanas torņos strādā dežuranti. Dienvidkurzemes virsmežniecībā ir 22 torņi, bet naudas pietiek tik, lai dežuranti būtu aptuveni pusē no tiem. Mums jāuzņemas risks. Izvērtējam, kur bīstamāk, tur liekam dežurantus. Finansējums meža uzraudzīšanai no torņiem piešķirts 3,5 mēnešiem. Par vairumu ugunsgrēku ziņo cilvēki, tuvējo māju iedzīvotāji, bet neapdzīvotās vietās visbiežāk tie fiksēti no torņiem.”

Jolanta Hercenberga
Andras Ālītes un autores foto

„Čupiņa izdega, un uguns aizgāja tālāk plāvā. Es to vairs nevarēju apturēt,” atzīst Raivo Hibners.

„Ja mājās tiek dedzināti zari, lapas un atkritumi, tas jāsaskaņo ar mežzini, lai ir zināms, kur radušies dūmi un dežuranti uguns novērošanas torņos netiktu maldināti,” atgādina Dienvidkurzemes virsmežzinis Indulis Sarma.

MEDIĶI INFORMĒ

Kad dzērumā brauc ar skrituļdēli

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensone.

No 1. līdz 8. jūnijam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā ātrās palīdzības mediķi devušies uz 78 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 39 pacienti, no tiem četri bērni. Deviņi vīrieši un divas sievietes bijušas reibumā. Trīs krimināltraumas: Raņķu, Pelču un Skrundas pagastā kautiņos cietuši divi vīrieši un viena sieviete. Trīsgadīgs zēns norijis skrūvi un nogādāts slimnīcā. 37 gadus vecs vīrietis reibumā kritīs uz ielas, pārsitis galvu, tāpat gadījies 35 gadus vecai sievietei. 32 gadus veca sieviete

saelpojusies dūmos. Jaunietis (15) skeitparkā, braucot ar BMX divriteņi, salauzis apakšdelmu. Īvandē 64 gadus vecu vīrieti galvā sadzēlušas bites. Cietušais nogādāts slimnīcā. Laidos vīrietis (26) reibumā iekritis kāpņu telpas durvīs un ar stikliem guvis nopietnus savainojumus. Padurē sieviete (32) jājusī ar zirgu, tas sasvērās, un jāniece nolēcot lauzusi apakšstilbu. Jaunietis (18) ar kāju spēris pa durvīm un ārstniecības iestādē nogādāts ar iespējamu īkšķa lūzumu. Rendā vīrietis (29) skrējis

un sadūrās ar otru vīrieti, skrējies lauzis atslēgas kaulu. Vīrietis (36), braucot ar auto, apstājies pie pārejas, lai palaistu gājēju, bet aizmugurē braucošais ietriecies cietušā mašīnā, un vīrietis guvis virspusēju galvas sasitumu. Skeitparkā vīrietis (22) ar skrituļslidām kritīs un izmežģījis elkoņa locītavu. Rendā vīrietis (56) reibumā mēģinājis braukt ar skrituļdēli un nokritis uz sejas; ar nobrāzumu un iespējamu smadzeņu satricinājumu nonācis slimnīcā.

Uzklaušāja **Iveta Grīniņa**

Enno Ence stāstis par pieredzi

13. jūnijā no 18.15 Jaunmoku pilī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras eksporta padomes priekšsēdis, uzņēmuma *Milzu!* īpašnieks Enno Ence stāstīs par eksporta iespējām.

LTRK Kurzemes biznesa kluba pasākumā viņa lekcijas tēma būs *Eksports – uz vērtībām balstīts zīmols un ārējo tirgu apgūšana*. Kluba pasākumam reģistrācija no 14.45. Vēl tajā Tukuma novada uzņēmēji un domes pārstāvji pārrunās tēmas *E-veselība* un *Jaunietis – uzņēmējs – pašvaldība*, būs biznesa atbalsta pasākums *Satiec savu ekspertu*. Pieteikties līdz 12. jūnija 17.00, aizpildot anketu: www.mitto.me/LTRK-biznesa-klubs-Tukums. Jautājumus var uzdot pa tālr. 24502990 (Ralfam) vai 29943813 (Annijai); e-pastā: annija.eizenarma@chamber.lv.

Dažādi deju stili

Skolotāja Liene Mūrniece nometnē bērniem prasa, kurš ir dejojis tautas dejas.

Kuldīgas Centra vidusskolā (KCV) notiek nometne *Prieks dejā*, kur 19 skolēni no 5. līdz 8. klasei apgūst dažādas dejas.

Nometne domāta tam, lai bērniem radītu interesi par deju stiliem, lai viņi iemācītos soļus un, protams, jautri pavadītu laiku. Stāsta skolotāja Liene Mūrniece: „Esam veidojuši savus sporta maisiņus, ir plānota nakšņošana skolā, rīta rosme svaigā gaisā, ekskursijas. Izveidosim deju, beigās to nofilmēsīm un apbalvošanā nometnes noslēgumā parādīsim citiem, ko šo deviņu dienu laikā

esam izdarījuši.” Skolniece Katrīna te piedalās, jo viņai ļoti patīk tautiskās un modernās dejas. Modernās viņa nedejo, taču tautisko deju pulciņā iet jau desmit gadus. „Domāju, ka nākotnē apgūšu moderno un citus deju stilus. Man ļoti patīk skolotājas, bērni un citi apkārtējie, un tas, ka mums māca dažādus stilus. Mēs te viens ar otru labi satiekam un jauki iztūramies. Nometnē šis man nav pirmais gads un nav arī pēdējais,” ar smaidu stāsta Katrīna.

Pasaule manī un apkārt

KCV 1. un 2. klases bērni izzina Kuldīgu, Latviju, sevi pašu un pasauli apkārt. Bērniem bijuši dažādažādi piedzīvojumi, pat gadījums ar Snēpeles muižas spoku.

Nometnes vadītāja Iveta Eglīte skaidro: „Sākam ar sevi – kas esam, ko darām. Pētījām Alekšupītes un Māras diķa ūdeni, braucām uz Snēpeli, mācījāmies pazīt ārstniecības augus, vācām tējas. Bērniem patika: citam bija mazāks pušķis, citam lielāks.” Te māca arī par veselīgu uzturu: pazīt graudaugus, dārzeņus, gatavot veselīgus un gardus ēdienus, piemēram, burkānu ķēsiņus vai rabarberu plātsmaizi. Plānots apmeklēt jauno interaktīvo muzeju Kuldīgā. Tika apmeklēti arī muzeja krājums, daži pat uzlaikoja tautastērpus.

„Nometnē ir 23 skolēni,” turpina I.Eglīte. „Tie vēl ir mazi bērni, kuri uz pasauli skatās atvērtām acīm un ņem pretī visu, ko piedāvā. Katru dienu

bērni izvērtē, kas patika vislabāk. Nevieni nav teicis, ka nekas nepatika vai ka bija garlaicīgi.” Te viņi saturīgi pavadījuši laiku, uzzinājuši daudz jauna, ieguvuši prasmi sadarboties. „Priecāsimies, ja nometnes beigās bērni patīs savākt savas mantas,” smejas skolotāja.

Gustavs Reiss un Andrejs Iljins piedalās pirmo reizi. Puiši ir aktīvi un ar prieku iet ārā, piedalās spēlēs un pilda uzdevumus. Te ieradušies satikt un iegūt draugus un uzzināt ko jaunu. „Smieklīgākais notikums: mēs spēlējām sasaldētajos, un viens, kurš gribēja mani atsaldēt, pats tika sasaldēts.” Savukārt Andrejs saticis spoku: „Biju tualetē Snēpeles muižā, un gar manu kabīni kaut kas aizgāja, pēc tam varēja dzirdēt klusus meitenes smieklus. Mums tieši bija pastāstīts par Balto dāmu.” Andrejam bail nav bijis, bet spoku varot dzirdēt tikai tad, ja ir viens.

Krāj pērles par labiem darbiem

Kuldīgas pamatskolā *Izzini Latviju* ir nometne bērniem, kurus interesē daba.

Kā stāsta vadītāja Ruta Orlova, bērni ar prieku pilda uzdevumus un sacenšas par simboliskām pērļēm. Ar skolotāja palīdzību internetā iedzied dziesmu Latvijas simtgadei. Nometnes nolūks ir iemācīt kaut ko par Latviju, atpūsties un saturīgi pavadīt laiku. Kad ir labs laiks, bērni dodas peldēt un arī garās ekskursijās.

„Bijām uz Kolkas,” turpina R.Orlova, „izgājām pa lībiešu zemi un redzējām daudz jaunu vietu. Bijām Kolkas ragā pie jūras, uzkāpām bākā. Vēl paredzēta ekskursija divām dienām uz Koknesi. Apmeklēsim Likteņdārzu, Rīgas Centrālo bibliotēku un Mākslas muzeju.” Katra diena beidzas ar izvērtēšanu, kurā var dzirdēt bērnu iespaidus. Īpašs ir dienas noslēgums – katrs saņem vienu pērli, iedod to kādam dalībniekam. Tās dod tam, kurš izdarījis ko labu citam. Nometnes beigās tas, kuram pērļu būs visvairāk, iegūs pār-

steiguma balvu.

Kristeram Feldmanim nometnē šis ir trešais gads. Viņam visvairāk patīk tas, ka katru dienu var iet ārā. Pēc pusdienām bērni laukā spēlē spēles: „Ekskursijā uz Kolkas man patika tas, ka kāpām bākā. Redzēju trīs kuģus un bāku jūrā. Braucienam uz Likteņdārzu vācam katrs savu akmeni 20 cm diametrā. Mēs tur tos atstāsim, veidojot piemiņas akmeņu krāvumu. Man arī patīk peldēt, un mēs ejam ļoti bieži. Peldēšana un draugi ir lielisks savienojums.”

Estere Eglīte te nāk otro gadu, jo, kā pati saka, „mammai vasarā nebija, kur mani likt”. „Pagājušogad bijām *Ballās*, mums stāstīja, kā apieties ar bitēm. Vislabāk atceros, ka nevajag švītīnāt rokas, jo tas bites izaicina uz strīdu.” Nometnē Estere ir kopā ar brāli. „Interesanti, ka krājam pērles. Katrs var otram iedot vienu dienā, bet jāpasaka, kāpēc to dod. Man ir jau četras, brālim – trīs. Papildus pērli var iegūt, izkrāsojot piecas skaistas mandalas.”

Iemācīties zīmēt pareizi

Jaunie mākslinieki animācijas darbnīcā.

Daudz dažādu darbnīcu piedāvā Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas nometne *Radošie kuldīdznieki*.

Bērni glezno ēkas, citus objektus un dabas skatus. Viņi sadalīti grupās, jo šogad pieteikušies ļoti daudz jauno mākslinieku – ap 115. Dienas pirmajā daļā ir ielu gleznošana svaigā gaisā. Mazākie bērni zīmē

dabu – kokus, krūmus, bet lielākajiem tiek mācīts pareizi zīmēt ielas, mājas u.tml. Dienas otrajā pusē notiek nodarbības telpās, piemēram, animācijas, keramikas, vides dizaina, grafikas darbnīca, protams, zīmēšana un gleznošana. „Mēs gatavojamies izstādei augustā. Tur varēs apskatīt bērnu šīgada paveikto,” stāsta Ina Ozola, animācijas darbnīcas skolotāja un nometnes vadītāja. Bērni varēs apmeklēt brīvdabas mākslas muzeju un brīvdabas muzeju Ventspilī. „Nometnes mērķis ir iemācīt pareizi zīmēt un sadarboties, jo, piemēram, keramikā top kopdarbs – lieli trauki. Animācijā veidosim filmu.”

Nākamgad mākslas skolu beigs Samanta Nikola Šteinberga un Katrīna Kiričenko. Visvairāk viņām patīk tas, ka gleznot var ārā, svaigā gaisā. „Ļoti labi atceros brīdi, kad pagājušogad pie manis pienāca viens puisis un jautāja, vai varu uzzīmēt viņu. Es piekritu, bet attēls neiznāca labs, un beigās mēs izsmējāmies,” stāsta Katrīna. Viņai mākslas skolas nometnē ir jau sestais gads.

Teātris un dziesmas

Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra nometnē *Saules rotaļas* ir dažādi uzdevumi – bērni no 1. līdz 4. klasei var sajusties kā aktieri, pērļotāji un mašīnu būvētāji.

Samanta Viķe (9) te darbojas pirmo gadu, bet līdz šim meitenei viss patīk: „Esmu iemācījusies pērļot spāres, taisīt mašīnas un pēc tam ar tām sacensties. Mēs dziedam, attēlojam dažādus dzīvniekus. Vienā nodarbībā mūs sadalīja komandās, viena komanda bija kaķi, otra – suņi. Mums bija jārež un jāņaud. Šī spēle bija interesanta. Nometnē man patīk viss ar mūziku saistītais, jo man patīk dziedāt.” Arī Rolands (8) un Rihards (8) te ir pirmo reizi: „Mums nometnē vislabāk patīk iet peldēt. Bet no nodarbībām visvairāk patīk pērļot. Nav svarīgi, kas tas ir, bet mums patīk to darīt.”

Kurzemnieks apmeklēja teātra nodarbību. Skolotāja Gunta Krauze skaidro: „Te bērniem mācām to, ko aktieriem. Daudz tik mazā laikā iemācīt nevar, bet cenšamies parādīt, kādas ir izjūtas un kā tās teātrī atveidot. Cenšamies radīt priekšstatu, kā rodas teātris, dziesmas, mūzika.” G.Krauze nodarbības vada kopā ar mūzikas pedagoģi Gunitu Konuti. Bērni esot aktīvi, iesaistoties visā, ko skolotāji piedāvā.

No rītiem tiek krāsotas mandalas. Bieži vien arī tad, ja bērni atnākuši agrāk, jo vecākiem ir darbs vai ir cits iemesls.

Atmiņā paliks skolas pasākumi

„Viņi ir gatavi pieņemt jebkuru viedokli un sadarboties,” tā par Turlavas pamatskolas 9. klasi saka audzinātājs Juris Zauers. Skolēni stāsta par spilgtākajām atmiņām un nākotnes plāniem.

VĒL DOMĀ, KUR DOTIES

Edijam Mikaločum patīk mācīties lauku skolā, jo visi ir draudzīgi, viens otru pazīst. „Vispilgtāk atcerēšos skolas balles un Ziemassvētku pasākumus. Vēl neesmu izlēmis, kur iešu pēc vidusskolas, domāju: uz kādu tehnikumu.”

Raitis Skrubis: „Atmiņā paliks Ziemassvētku koncerti, kurā piedalās pilnīgi visi, – tas vienmēr ir bijis interesanti. Arī ar klasesbiedriem bijis ļoti jautri. Pašlaik nav skumīgi, bet domāju, ka būs. Došos uz Liepājas Valsts tehnikumu, bet vēl neesmu izlēmis, kādu jomu izvēlēties.”

Andžela Orlova: „Man vislabāk patika mājturība, jo patīk gatavot, un sporta stundas, jo tās pasniedz mana tante. Vēl neesmu izlēmis, kur mācīšos un par ko kļūšu.”

Zita Gucane: „Noteikti atcerēšos skolotājus un pasākumus. Pagājušogad Ziemassvētku koncertā attēlojām televīzijas šovu *Precētie pret brīvajiem*. Klasē katrs esam pats par sevi, neesam vienoti. Vēl nezinu, kur došos tālāk, bet vēlētos kļūt par frizieri.”

MĀCĪSIES TEHNĪKUMĀ

Edmunds Jānis Šmits uzskata, ka mazā klasē ir vieglāk, jo var labāk apgūt mācību vielu. „Atmiņā paliks ekskursija uz jūru ar nakšņošanu. Domāju mācīties Liepājas Valsts tehnikumā. Mani interesē elektronika, iespējams,

Turlavas pamatskolas 9. klase. No kreisās: Aigars Dmitrijevs, Zita Gucane, Andžela Orlova, audzinātājs Juris Zauers, Elans Kairis, Endijs Jerošenko, Edijs Mikaločus, Markuss Pelēkais, Edmunds Jānis Šmits, Gintars Pakalnišķis, Raitis Skrubis.

mācīšos par IT speciālistu. Tuvākais mērķis ir iegūt autovadītāja apliecību.”

Gintars Pakalnišķis: „Mācos šeit divus gadus, atcerēšos Ziemassvētku ballītes un Valentīndienas pasākumus. Skolā vislabāk patika sports, fizika un ķīmija, jo šajos mācību priekšmetos vienmēr bijušas labas atzīmes. Domāju Ventspils tehnikumā apgūt elektriķa profesiju – tā man patikusi jau no bērnības. Gribētu

kādreiz aizbraukt un iegūt darba pieredzi ārzemēs, bet domāju, ka dzīvošu Latvijā.”

Markuss Pelēkais saka, ka visvairāk atmiņā paliks audzinātājs. „Saldus tehnikumā vēlos kļūt par galdnieku, jo koks mani aizrauj jau vairākus gadus. Mans sapnis – izlēkt ar izpletņi.”

TOPOŠIE AUTOMEHĀNIĶI

Aigars Dmitrijevs: „Mūsu klases audzinātājs ir pats labākais skolo-

tājs skolā. Te ir arī tāda izaugsmes balva, kuru saņem tie, kuriem ir bijis vidējās atzīmes pieaugums. Labākie dodas apmaksātā ekskursijā. Pēc pamatskolas Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā apgūšu automehāniķa profesiju, jo patīk remontēt mašīnas. Kādreiz gribētos izbraukt driftā ar mašīnu.”

Arī Elans Kairis neaizmirsīs klases audzinātāju: „Katru reizi, kā kaut kā nav, tā zvana mam-

mai. Man patika šeit mācīties, bet vēlos iet prom. Kandavas vai Kuldīgas tehnikumā mācīšos par datortehnikas speciālistu vai automehāniķi.”

Endijs Jerošenko: „Manuprāt, šeit mācīties ir labāk nekā pilsētas skolā, jo apkārtnē ir citādāka. Domāju tehnikumā Kuldīgā apgūt automehāniķa profesiju, jo man varētu patikt skrūvēt mašīnas.”

„LAI KATRS SASNIEDZ SAVUS MĒRĶUS”

Klases audzinātājs J. Zauers stāsta: „Viņi ir paši foršākie. Vecāki mani pierunāja kļūt par audzinātāju. Ķoniņdienā pēc teātra spēlēšanas divu skolēnu tēvi mani noķēra un teica: „Juri, lūdzu ņem šos mūsu gudriniekus audzināšanā, tu kā vīrieša cilvēks ar jauniešiem varētu nonākt pie kopsaucēja.” Es toreiz nebiju noskaņojies audzināt klasi, bet piekritu, brīdinot tēvus, ka traucēšu viņus, ja būs problēmas. Izlaidums, no vienas puses, būs priecīgs, no otras, – skumjš, jo par viņiem esmu pārdzīvojis kā par saviem bērniem. Tā mēs desmit sākām un tik arī pabeigsim. Esam ļabi sadzīvojuši. Vēlos, lai viņiem dzīvē veicas un katrs sasniedz savus mērķus, lai kļūst par labiem, pozitīviem cilvēkiem Latvijā. Ir ļoti skumji dzirdēt tos stāstus, ka kāds dosies uz Īriju, Angliju, Vāciju vai Dāniju, gribētos, lai šie skolēni paliek un meklē sevi šeit.”

Skrien pretī simtgadei

„17. Turlavas skrējienā startēja dažādas paudzes, sākot no maziem bērniem un beidzot ar pieredzējušiem sportistiem,” atklāj pagasta sporta organizatore Džanita Freija.

Viņa stāsta: „Distances bija dažādas: mazākie veica 100 m, garākā bija 6 km. Katrs varēja izvēlēties savu. Šogad piedalījās vairāki ļoti sportisti, piemēram, Artūrs Niklāvs Medveds no Aizputes, kurš ieguvis pirmās vietas citos skrējienos, izcilā *Stirnubūka* skrējēja Laura Čakle no Ventspils, Dainis Žuburs no Dunalkas, kurš pirmais Latvijā noskrējis 100 pusmaratonus, tādi vietējie sportisti kā Āris Brantevics un Ludmila Joce, kura vienmēr ir viena no pirmajām sava vecuma grupā. Sporta klasē startēja 138, kas ir jauns rekords, savukārt tautas klasē – 216. *Skrējieni pretī simtgadei* – tāda bija tēma tautas klases skrējējiem. Distances garums bija 2,1 km. Kopā tika noskriet 471,7 km. Tradicionāli katrs tautas klases skrējējs, veicot apli, balva saņēma saldējumu.”

Uzvarētāji

1. grupā 100 m: Alīna Rone (0:26,8, Aizpute), Kārlis Pirtnieks (0:26,6, Turlava).
2. grupā 200 m: Sintija Neilande (0:48,8, Ķikuri), Kristiāns Ozoliņš (0:46,8, Turlava).
3. grupā 300 m: Viktorija Bogdanova (1:05,6, Aizpute), Kristaps Pirtnieks (1:11,1, Turlava).
4. grupā 1,2 km: Izabella Bogdanova (4:38,2, Aizpute), Lauris Grīniņš (4:11,1, Padure).
5. grupā 2,4 km: Anete Leimane (12:29,7, Turlava), Artūrs Niklāvs Medveds (12:01,9, Aizpute).
6. grupā (sievietēm 3,6 km, vīriešiem 6 km): Laura Čakle (14:53,4, Ventspils), Āris Brantevics (22:09,2, Turlava).
7. grupā (sievietēm 2,4 km, vīriešiem 4,8 km): Ginta Rasa (10:27,4, Ventspils), Artis Ķemeris (19:06,2, Aizpute).
8. grupā (sievietēm 1,2 km, vīriešiem 3,6 km): Ludmila Joce (4:58,7, Turlava), Aigars Matisons (13:44,3, Piltene).

Šogad tradicionālā Turlavas tautas skrējiena tēma bija *Skrējieni pretī simtgadei*. Dalībnieki bija atbilstoši gērbušies.

Sporto nedēļu

Turlavas pamatskola jau otro gadu piedalās Latvijas Veselības nedēļā, kurā norisinājās sportiskas aktivitātes.

DAŽĀDAS NODARBES

Turlavas pagasta sporta organizatore Džanita Freija stāsta: „Stafešu maratonā skolēniem bija jānoskrien vai jānoiet viena kilometra aplis, kopā 75 dalībnieki pieveica 315 km. Klases gatavoja sportiskus priekšnesumus un uz asfalta zīmēja Veselības nedēļai vērtus plakātus. Pēc tam sekoja Mešanas diena, kurā 56 dalībnieki vērtos iemeta 232 florbola metienus. Paralēli notika volejbola un tautas bumbas sacensības. Nākamajā dienā visi skolēni devās pārgājienu. Bērnu aizsardzības dienā, 1. jūnijā, notika bumbiņu mešana mērķī – 59 dalībnieki precīzi iemeta 232 bumbiņas.”

IESAISTĀS DAUDZAS VALSTIS

Latvijas Veselības nedēļu jeb *Move Week* organizē Latvijas Tautas sporta asociācija sadarbībā ar Starptautisko Sporta un kultūras asociāciju. Tas ir ikgadējs pasākums, kura mērķis ir popularizēt veselīgu dzīvesveidu, līdz 2020. gadam iesaistot fiziskās aktivitātēs 100 miljonus Eiropas iedzīvotāju.

Lāsma Reimane, Džanitas Freijas arhīva un autores foto

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Viena diena Ilonas dzīvē

Bioloģiskā saimniecība Klintīs Rendā dibināta 2015. gadā.

Tiek izmantoti 20 hektāri: audzēti dārzeņi, aitas, vistas un truši. Raža pārstrādāta. Svaigi augļi un dārzeņi, ievārījums, marinējumi, žāvējumi, tēja, olas, aitas vilna un rokdarbi tiek pārdoti.

Rendas pagasta Klintīs saimnieko Ilona Kricka-Krauža un Juris Krauja ar bērniem Mārtiņu, Arvi un Annu, kā arī ome Ērika. Darbdienas rīts tur sākas ļoti agri – ap četriem.

Priekšpusdiena

Šorīt jāsteidz nogriezt rabarberus. Kuldīgā tiem jānonāk svaigiem.

Jurim jāzļaiž ganībās aitu pulciņš.

Ome Ērikas pienākums ir pabarot vistas.

Pēcpusdiena

Abām Klinšu saimniecēm ļoti svarīgs brīdis: Ilonas meita Anna no Rīgas atsūtījusi iespējamās izlaiduma kleitas foto – šogad viņa beigs vidusskolu Kuldīgā. Ko domā kundzes?

Sākusies ista vasara, tāpēc Jurim jāpārbauda siena prese. Pavisam drīz siena laiks ies pilnā sparā. Juris ar presi ir apmierināts: apkope esot ļoti vienkārša, viss parādīts priekšā.

Ir tādi darbi, kurus visa ģimene dara draudzīgā kompānijā, kā siltumnīcas tomātu stādu un dārza apļešana.

Vakar ceptā rabarberu plātsmaize saimes brokastīs.

Kafija un brokastis Klintīs ir reizē ar Latvijas himnu pa radio sešos no rīta. Ome Ērika, Juris, Ilona un mazais Mārtiņš.

Veikalā Rimi Ilona ir atbildīga par maizi. No rīta jāpārbauda sortiments, izlietošanas termiņš un cenas. Iztrūkstošā maize jāpiecep klāt. Te visam jābūt pilnīgi svaigam.

Jāpaspēj iekraut rabarberus.

Visi rīta darbi paveikti, un nu Ilona ieradusies darbā veikalā Rimi Kuldīgā. Kā pati smeļ, sākas brīvbrīdis mājas saimniecībā.

Maijs šogad karsts, un ir tik labi, kad savā diķīti var atveldzēties. Mārtiņam dubulti prieki – tētis arī pamāca peldēt.

Ilona aizvedusi Mārtiņu pie lielā brāļa Arvja uz dzīvokli Mežvaldē. Viņam savukārt uzticēts mazāko aizvest tālāk uz bērnudārzu Kuldīgā.

Kuldīgas kafejnīca The Marmalade labprāt pieņem Klinšu rabarberus, jo apmeklētājiem tie garšo.

Top astoņu veidu konservējumi, kas tiek nodoti kooperatīva Kuldīgas labumi veikalā. Noformējums pašu izdomāts, bet realizēts uzņēmumā RD Dekors.

Šodienas olu raža.

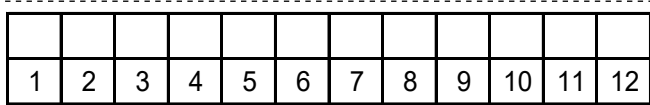
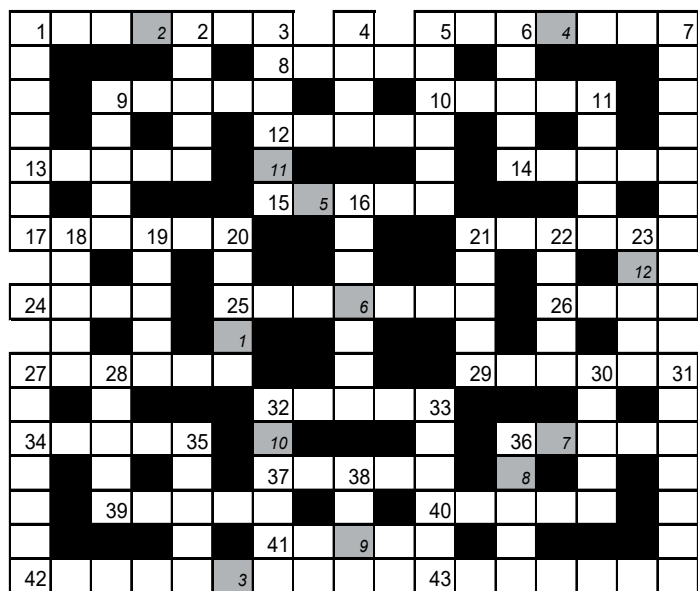
Aug jaunās dējējvistas.

Beidzot arī meita Anna ar autobusu mājās no Rīgas ar visu izlaiduma kleitu. Mamma aizbraukusi pretī, un maisu ar kleitu palīdz stiept Mārtiņš.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Arnita Dobele.

Risinājumu gaidām līdz 13. jūnijam.

Horizontāli: 1. Melodiska, parasti liriska satūra dziesma vai instrumentāls skaņdarbs. 5. Daudzgadīgs panāru dzimtas augs, no kā iegūst smaržīgu eļļu. 8. Viduslaiku musulmaņi, pārsvarā berberu un arābu ciltis. 9. Segti rati, segtas ragavas; ratu, ragavu, automašīnas segta kravats kaste. 10. Dabiska ūdenstilpe sauszemes iedobumā, padziļinājumā. 12. Neļaut ko darīt, lietot, iegūt. 13. Lakstaugšs ar sīkiem, dedzinošiem dzēlīgiem matiņiem uz lapām un stublāja. 14. Meža un dārza oga. 15. Neliels pūču dzimtas putns. 17. Sastīgt no aukstuma; pārvērsties ledū. 21. Sejas muskuļu kustības, kas atbilst kādam psihiskam stāvoklim. 24. Lašu dzimtas zivs. 25. Plakne, kas veido tādu ģeometrisku ķermeņa virsmas daļu, kuru ierobežo šķautnes. 26. Četrstūra kaste ar vāku dažādu mantu glabāšanai. 27. Neveiksme; nelaime. 29. Priekšmets, kas ir sasiets nešanai. 32. Sejas, elpošanas orgānu aizsargs. 34. Infekcijas slimība. 36. No valdošās baznīcas atšķēlies reliģisks grupējums. 37. Auga daļa, ar kuru augs nostiprinās zemē un uzņem barības vielas no augsnes. 39. Nelaist vaļā ko satvertu, censties saglabāt satvertā stāvoklī. 40. Māla grīda. 41. Tehniski zīmēt. 42. Šķiedrains nedegošs minerāls, ko lieto ugunsizturīgu celtniecības un izolācijas materiālu izgatavošanai. 43. Irdens drupu iezis, kas sastāv no dažādu minerālu, lielākoties kvarca, graudiņiem.

Vertikāli: 1. Gredzenveida detaļa, kas, grieždamās ap savu asi, griež, virza uz priekšu. 2. Cipars, kas izsaka vienību skaita trūkumu. 3. Necaurspīdīga, stiklam līdzīga masa, ar ko pārklāj metāla izstrādājumu virsmu. 4. Viena no divām (priekšmeta, lieluma) vienādām daļām. 5. Nokrišņi. 6. Filozofijā – matērija. 7. Medikamentu tirgotava. 9. Tāds, kam ir lēnināts darbīgums, aktivitāte; arī slinks; gauss. 11. Tādi, ar kuriem iepriekš nav bijusi tuvāka saskare; nepazīstami. 16. Pret novērotāja aci vērstā lēca vai lēcu sistēma optiskos instrumentos. 18. Organiski savienojumi – amonjaka atvasinājumi. 19. Katoļu garīdznieks, vīriešu klostera priekšnieks. 20. Šķidrums patoloģiska uzkrāšanās audos. 21. Stāvoklis, kad nav strīdu, nesaskaņu, naida. 22. Pulverveidīgs pārtikas produkts, ko iegūst, samājot labības augu graudus. 23. Sagatavoti pastāvīgi, pamatsastāva darbinieki (iestādē, uzņēmumā, organizācijā). 27. Reliģiska ceremonija – vērsšanās pie dieva vai svētajiem, izsakot savas vēlēšanās; arī noteikts teksts ar šādu saturu. 28. Virzīties pa gaisu leju smaguma spēka ietekmē. 30. Dienakts daļa. 31. Ādas ragvielas veidojumi putniem. 32. Jaukta divu vai vairāku kultūraugu sēkla. 33. Ļoti spēcīgs iesaicīgs emocionāls stāvoklis; ārkārtīgs uzbudinājums, satraukums. 35. Garenī koka trauki maizes mīklas gatavošanai. 36. Nācija, kas dzīvo Apvienotās Karalistes ziemeļdaļā un tai piegulošajās piekrastes salās. 38. Daudzgadīgs lakstaugšs ar ložņājošu sakni un stāvu stublāju ar dobiem posmiem.

Pareizā atbilde: PIRMSKAITLIS (naturāls skaitlis, kas ir lielāks par vieninieku un dalās tikai ar vieninieku un pats ar sevi).

Atbildes

Horizontāli: 5. Utamaro. 7. Stends. 8. Balets. 10. Ernandess. 12. Reimsa. 13. Segeda. 14. Treks. 16. Sloka. 18. Ezera. 20. Spins. 21. Daba. 22. Sakse. 24. Ore. 25. Reiss. 28. Sportists. 31. Orda. 32. Žabo. 33. Lavanda. 34. Ekrāns. 35. Nodaļa. 36. Aldaris.

Vertikāli: 1. Lustra. 2. Amatnieks. 3. Foboss. 4. Vendigo. 6. Meitene. 7. Sebris. 9. Sulaka. 10. Espanders. 11. Semestris. 14. Tombolo. 15. Seiners. 17. Lada. 19. Rēgs. 22. Sinope. 23. Kroders. 24. Ostrava. 26. Iekavas. 27. Suvona. 29. Palša. 30. Tvans.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Ojārs Silkans.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstulju kastītē!

MANA AIZRAUŠANĀS

Dabisks un veselīgs sīrups

„Protu daudz ko, bet visam vajadzīgs laiks un pacietība,” saka kabilniece Iveta Tauriņa, kurai viena aizraušanās ir vārīt dažādus sīrupus. Pašlaik tas top no priežu čiekuriem.

Kabilniece Iveta Tauriņa pārliecinājusies, ka sīrupa vārīšana ir ilgs process, kas prasa pacietību.

Iveta Tauriņa iesaka:

- čiekurus nelasīt ceļmalās,
- vispirms tos blanšet pamišus karstā un aukstā ūdenī, lai tiktu vaļā no sveķiem un putekļiem,
- sākumā vārīt cukuru ar ūdeni; kad cukurs izkūst, likt klāt čiekurus,
- vāra vismaz četras stundas; ja nebūs kārtīgi novārīts, tad ātri sabojāsies.

Sīrupus Iveta sākusi vārīt pirms kāda gada: „Es daudz lasu un internetā izlasīju par visādiem sīrupiem, tāpēc gribēju pamēģināt. Visu mūžu esmu cepusi dažādas kūkas, tās arī pārdodu tirdziņos. Pagājušogad Hercoga Jēkaba gadatirgū pārdevu medus kūkas un sīrupus. Man patīk cept arī piparkūku mājas un darboties ne tikai pa virtuvi, bet arī pa sētu – veidot puķu dobes.”

IZEJVIELAS LASA PATI

Iveta vāra priežu čiekuru un pumpuru, egļu čiekuru, piparmēru, pieneņu, viršu un kumelīšu sīrupu. Jāiegulda liels darbs, jo visas izejvielas viņa lasa pati: „Priežu čiekuri ir tikai līdz jūlijam, tāpēc jāpaspēj salasīt un savārt. Rudenī egļu čiekurus salasā tā, lai pietiek visai ziemai, – ielieku saldētavā un vāru, kad vajag. Jāmeklē vietas, kur lasīt,

un tad es braukāju pa cirsēm. Vīrs strādā mežā un pastāsta, kur var braukt, jo nozāģētai eglei čiekuru ir ļoti daudz.” Lasīt priežu čiekurus Iveta braukusi uz Ēdoles, Zlēku, Rendas, Skrundas pusē, pēdējoreiz meklējusi Aizputes pusē. „Man visu laiku ir, ko darīt. Nav tādas dienas, kad būtu garlaicīgi.”

JĀUZMANA KONSISTENCE

„Zinu, ka visiem neizdodas sīrupu izvārīt – jāiegulda liels darbs. Visu laiku jāuzmanā, lai iegūtu īsto konsistenci. Piemēram, no priežu čiekuriem, kamēr tie vēl mīksti, iznāk biezs kā ievārījums, bet, kad tie kļuvuši cieti, sīrups ir dzidrāks. Sīrupu vāra četras stundas un vairāk. Pašlaik tas iznāk skābens, bet vēlāk, kad čiekuri cieti, kļūst saldāks.” Vēl pareizi jāgatavo burkas: tās jāizmazgā un jāizžāvē.

Ivetas novērojumi par sīrupu no

priežu pumpuriem: „Tas jāvāra, kamēr kļūst brūns. Iesaku to turēt ledusskapī, jo nezinu, kāpēc, bet tieši šis ātrāk sarūgst. Es ieteiktu mājās gatavotos turēt vēsumā, jo tie ir dabiski. Tie nav veikalā nopērkamie, kas stāv gadiem.”

PATĪK, KA INTERESĒJAS

„Man patīk, ka cilvēki par sīrupiem interesējas un tos novērtē,” atzīst Iveta. „Citreiz atbrauc pie manis agrā pavasarī un prasa priežu čiekuru sīrupu, bet tā vēl nav – ir egļu čiekuru. Un, kad pienāk pavasaris un ir izvārīts no priežu čiekuriem, tad cilvēki meklē egļu čiekuru sīrupu,” viņa smeļ. Šis pēdējais sīrups ļoti garšo bērniem, un tas arī stiprina imunitāti.

Lāsma Reimane
Ivetas Tauriņas arhīva un autore foto

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Kā veidojas bērna runa

Kuldīgās bibliotēkā pieejama Anastasijas Irbes un Sarmas Lindenbergas grāmata *Bērns runāt mācās ģimenē*.

Tā kļuvusi par populārāko izdevumu latviešu valodā, kas vecākus iepazīstina ar bērna attīstību no piedzimšanas līdz septiņiem gadiem, īpaši akcentējot runas prasmes veidošanos. Tieši runa ir pamatā prasmēm domāt un mācīties, kas lielā mērā nosaka cilvēka iespējas gūt panākumus ikvienā profesijā. Grāmata ieguvusi Latvijas Logopēdu asociācijas gada balvu. Trešais izdevums papildināts ar jauniem attīstību veicinošiem vingrinājumiem.

VĒSTURE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Skolotājs I.Ābols ar slēpotājiem.

SALDUS RAJONĀ

1960. gadā daļa no Skrundas rajona, tajā skaitā Nīkrāce, pievienota Saldus rajonam. Tajā pašā gadā atklāta autobusu līnija Saldus–Nīkrāce. Skola atradās Saldus rajona Tautas izglītības nodaļas pakļautībā.

1960. gada rudenī par Nīkrāces ciema izpildu komitejas priekšsēdētāju ievēlēja

E.Haritonovu, kura nostrādāja līdz 1962. gadam, bet nākamajā gadā par priekšsēdētāju bija F.Ozoliņš no Lēnām, no 1963. gada marta – L.Danenbergsonē, vēlākā ciema priekšsēdētāja.

1962. gada rudenī aizgāja direktors J.Rožkalns, bet viņa vietā par jauno p/s Nīkrāce direktoru sāka strādāt A.Bleive

Pirmajā astoņgadīgās skolas dienā 1962./1963. m. g.

KĻŪST PAR ASTOŅGADĪGO SKOLU

1960./1961. mācību gadā darbu sāk divi jauni skolotāji: Kārlis Krustkalns, kurš mācīja krievu valodu, un Lilija Reinholde, kura mācīja dziedāšanu un bioloģiju.

Lielas izmaiņas skolai atnesa 1962. gada rudens – tā tika pār-

veidota par astoņgadīgo. 8. klases audzinātāja bija L.Reinholde. Šajā rudenī no skolas aizgāja B.Holsts un pionieru vadītāja Z.Tihanova, bet atnāca četri jauni skolotāji: R.Līdumniece, D.Freimane, B.Bērtīse un mazliet vēlāk J.Kleinhofa. Pionieru vadītājas pienākumus uzticēja B.Bērtīsei. Šis

skolotājas visas bija bez pedagoģiskās izglītības. J.Kleinhofa pirms vairākiem gadiem bija strādājusi par skolotāju. 1962./1963. m. g. ziemā par fizikultūras skolotāju sāka strādāt Rudbāržu vidusskolas absolvents I.Ābols. Pēc B.Holsta aiziešanas, skolas vadību uzticēja K.Krustkalnam.

Dzintra Liekmane (Grāmatas fragmenti.
Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

(Turpmāk vēl.)

PRIEKĀ AVOTI

Galvenā vērtība – ģimene

GADALAIKI

„Man patīk pavasaris, vasaras sākums, kad sāk ziedēt ceriņi. To nekad nevar būt par daudz. Vēl patīk rudens, dzelteno lapu laiks, smarža, kad ir dzestrie rīti ar salnām, bet vēl nav tas īstais rudens ar lietu.”

GRĀMATAS

„Tā ir ļoti laba iespēja uzburt pašam savu pasauli par to, ko lasu. Nav kā filmās, kur paskatīties, ko tev piedāvā. Grāmatās svarīga arī valoda.”

TEĀTRIS

„No katras izrādes varu ko gūt, arī no tās, kura varbūt nepaliek spilgtā atmiņā. Izrādes varu skatīties ļoti daudz, tām pat atliek vairāk laika nekā, teiksim, grāmatām.”

SATIKŠANĀS

„Man sagādā prieku labu cilvēku kompānija. Vai nu tie ir mani dejojotāji, vai mūsu ģimenes draugi. Ar viņiem nemaz neiznāk tik bieži satikties. Šīs sarunas bieži vien ir kā atklāsmes, kad mums izrādās vienāds skats uz dzīvi. Reizēm ir patīkami ar viņiem runāt vienkārši ne par ko.”

CEĻOŠANA

„Kad ir iespēja, ceļoju uz eksotiskām un siltām zemēm. Ceļošana ir arī laba relaksācija, kad varu atslēgties no darba. Visskaistākais ir tas, ja varu aizbraukt kaut kur kopā ar ģimeni, bet tas mums nenotiek tik bieži. Ceļojumu izjūtas nevienam nevaru ne parādīt, ne izstāstīt.”

Kuldīgas slimnīcas ārstei, deju kolektīvu *Bandava* un *Kuldīgas seniори* vadītājai, arī Ventspils un Kuldīgas deju apriņķa virsvadītājai Ramonai Irbei vislielāko prieku sagādā ģimene, taču ir vēl citas lietas, kas sagādā gandarījumu.

DEJOTĀJI

„Ļoti priecājos, kad dejojotāji nodejo tā, ka man asaras sakāpj acīs. Tas ir fantastisks gandarījuma un laimes mirklis – reizēm ne tikai koncertā, bet arī mēģinājumos. Tie jau notiek pilnā sparā, jo līdz Dziesmu svētkiem palicis vien nepilns mēnesis. Vēl gandarījums ir tad, kad dejojotājiem dejā rodas stāsts un emocijas, kas ir tik spēcīgas, ka pat Dziesmu svētki nestāv klāt.”

ĢIMENE

„Priecīgs ir laiks, ko varu pavadīt kopā ar ģimeni, bērniem un mazbērniem, jo aizņemības dēļ tā nav tik daudz. Uzskatu, ka tā ir dzīves galvenā pamatvērtība.” Attēlā kopā ar dzīvesbiedru, arī ārstu Igoru un meitām Elinu un Egiju.

Andra Ālīte, Ramonas Irbes arhīva foto

Pirmie soļi eksportā. Ar ko sākt?

Seminārs-darba grupa *Pirmie soļi eksportā. Ar ko sākt?* maijā Kuldīgas biznesa inkubatorā bijis viens no apmeklētākajiem – secina lektore Laura Valtere, eksporta konsultāciju uzņēmuma *Gateway & Partners* projektu vadītāja. „Esmu bijusi arī citur un varu to salīdzināt. Tas parāda, ka šeit cilvēkiem ir interese par eksportu, idejas un vēlme darīt.”

Kurzemes plānošanas reģiona projekta *Business Support* vadītājs Aigars Rūdulis skaidro: „Semināra tēma ir pirmie soļi eksportā, jo tie ir paši grūtākie. Uzdrošināties to darīt ir patiešām liels risks. Nedaudz jāizkāpj no komforta zonas, jo Latvijā ir ļoti mazs tirgus, it īpaši specifiskam piedāvājumam, kas paredzēts šaurākam lokam. Ir diezgan grūti tikai vietējā tirgū to pārvērst par dzīvotspējīgu biznesu, tāpēc eks-

ports būtu loģisks solis.

Priecē tas, ka, ņemot vērā semināra specifiku, ieradās diezgan daudz cilvēku (ap 20 – aut.), kuri bija atraktīvi un zinoši, ar mērķiem un vīziju. Varēja ekspertam uzdot konkrētus jautājumus un saņemt atbildes, iedvesmoties, jo viņi ir līderi savā jomā.”

Lektore L. Valtere stāsta: „Kurzemes plānošanas reģions mūs uzaicināja pastāstīt par eksportu, jo mūsu uzņēmums *Gateway & Partners* šajā jomā strādā jau 14 gadus un varam uzņēmējiem palīdzēt ārpus Latvijas.”

Semināru organizēja Kurzemes plānošanas reģions kopā ar Kuldīgas biznesa inkubatoru. Tas tika rīkots Latvijas – Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projektā *Uzņēmējdarbības atbalsta sistēmas izveide un pieejamība Zemgalē, Kurzēmē un Ziemeļlietuvā*.

„Galvenais, kas jāatceras: eksportu veido attiecības,” uzsver eksporta konsultāciju uzņēmuma *Gateway & Partners* projektu vadītāja Laura Valtere.

Lektore Laura Valtere eksportu salīdzina ar sportu.

„Šis nav sprints, bet ir maratons”

Beigās būs apmierinājums

„Kad sākam domāt par eksportu, ir nepieciešams treniņš: jāsaprot, uz kuriem gribam doties, kādi tirgi un preces vai pakalpojumi tie būs. Kad esam nolēmuši, uz kuriem tirgiem doties, jāveido izturība. To visvairāk trenē tas, ka ļoti daudz tiek dzirdēts vārds *nē*. Ir daudz darba ar klientiem, daudz pārdošanas, un tas cilvēku trenē. Būs arī sviedri, būs vajadzīgs laiks, lai potenciālo klientu ne tikai uzrunātu, bet arī dotos pie viņa uz ārzemēm. Protams, nepieciešama nauda. Būs cerības, jo par katru potenciālu klientu cerēsiet, ka viņš būs īstais un jūs izvēlēsies. Būs arī vilšanās. Toties beigās būs apmierinājums, kas parādīsies peļņa un vispārīgā uzņēmuma attīstība.”

Kas jāzina pirms tam?

„Pirmais, ko vajadzētu saprast, domājot par eksportu, ir vieta – uz kuriem. Jāpārlicinās, vai tur vispār ir tirgus, vai nevajadzētu investēt vairāk, lai iegūtu lielāku tirgus daļu. Katram uzņēmumam jāsaprot, kas būs pirmās prioritātes tirgus, kas otrās, un jāpārbauda, kur izdosies labāk.

Kad zinām, uz kuriem doties, būs arī izaicinājumi. Visi grib apkalpot miljoniem cilvēku. Jautājums: vai to vispār varat izdarīt. Galvenā doma, ko vajadzētu atcerēties: Latvijā jūs esat prioritāte – vietējie, bet, izbraucot ārpus valsts, esat viens no daudziem. Dodoties uz lielu tirgu, jāsaprot, vai jūs to spējat un kāda ir konkurence. Tur ir ne tikai liela vietējā, bet arī visas pasaules konkurence.

Ejot uz lielu valsti, piemēram, Vāciju, Lielbritāniju, skandināvu valstīm, priekšā būs lielas kompānijas. Jautājums tas pats – vai spēsiet tās apkalpot. Jebkura valdība var uzlikt savam tirgum aizsardzību, un tā mūs apgrūtinā daudz vairāk.

Ejot pie lielām kompānijām, jāatceras, ka tur būs ļoti daudz cilvēku, kuri aizsargā lēmuma pieņēmējus. Būs jāver daudz durvju, lai nonāktu pie cilvēka, kurš sāks apsvērt, vai ar jums draudzēties vai ne. Tas prasa lielas investīcijas un laiku, lai saprastu, vai vispār ir tā vērts.

Galvenais, ejot uz citu tirgu, ir saprast, vai esat tam gatavi. Jāatrod savs kanāls, jo katrai valstij būs savi likumi.”

Kā tirgū ieiet?

„Viens no galvenajiem ceļiem, kā ieiet eksporta tirgū, ir partneri. Tas var būt jūsējam līdzīgs uzņēmums, vairumtirgotājs vai kāds, kurš jūs šajā tirgū atbalsta. Otrs veids: pārdošanas biroja atvēršana. Trešais: e-komercija jeb interneta veikals. Ceturtais veids: nodibināt franšīzi. Ir vēl arī citi veidi.

Ejot uz svešu tirgu, veidojas saikne starp to, cik daudz naudas ieguldām, un cik varam ietekmēt to, kas tirgū notiek. Ja darbojamies kopā ar partneri un neesam iztērējuši daudz naudas, tad arī mūsu pārvaldības pār šo tirgu nav nekādas. Jāatrod labs sadarbības partneris. Atverot kādā valstī savu biroju, jūs kļūstat pilnībā atbildīgi par to, kas tur notiek. Jāsaprot, cik daudz esat gatavi investēt, pieņemt to, ka, iespējams, jūs visu nekontrolēsiet.”

Inovācijas

„Ieviešot jaunu preci vai pakalpojumu, sākotnēji klienti vēl īsti nesaprot, kas tas ir. Lai kāds to nopirktu, potenciālais klients jāizglīto, kas ir tas un ko jūs piedāvājat.”

Partneris var būt jebkurš

„Potenciālais partneris var būt jebkurš: mazs veikaliņš vai cits mazumtirgotājs, vairumtirgotājs vai importētājs. Tas var būt līdzīgs ražotājs vai izplatītājs, piemēram, serviss vai citi līdzīga profila uzņēmumi. Nākamie partneri var būt arī aģenti un citi. Kopsakarības var atrast jebkurā uzņēmumā.”

TREIŅŠ – sagatavošanās, tirgus izprašana.

IZTURĪBA – klientu piesaiste, pārdošana.

SVIEDRI – laiks, nauda, cerības.

APMIERINĀJUMS – apgrozījums, peļņa, attīstība.

Kādēļ eksportēt?

1. Palielināt pārdošanas apjomu.
2. Gūt peļņu.
3. Efektīvi izmantot ražošanas iespējas.
4. Samazināt atkarību no ārējiem efektiem (klientiem, sezonālātes).
5. Samazināt tirgus riskus.
6. Radīt jaunu piedāvājumu.
7. Konkurēt starptautiskā vidē.
8. Nostiprināt pozīcijas vietējā tirgū.

Svarīgākais par piedāvājumu

1. Vai esmu eksportam gatavs, un vai man ir, ko piedāvāt?

Jāsaprot, kas manā ražojumā vai pakalpojumā ir tas īpašais, vai tas piemērots izvešanai ārpus valsts, vai ir padomāts par iepakojumu un derīguma termiņu.

2. Kā varu savu piedāvājumu pilnveidot, lai tas atbilstu tirgum?

Jāsaprot, vai manas garšas kāriņas ir tādas pašas kā citās zemēs dzīvojošajiem. Vai ir piemērotas tehnoloģijas, ar kurām to aizvest ārpus valsts.

3. Kāda būs cena? Vai tā atbilst kvalitātei?

Katrs uzliek savu uzcenojumu. Iet uzreiz pie klienta būs ilgi un sarežģīti, tādā gadījumā var atrast uzticamu partneri.

4. Vai spēšu to sarāžot?

Ja pieprasījums pēkšņi palielinās, jāzina, vai spēšu pasūtījumu izpildīt, saglabājot kvalitāti.

Pārdošanas mācības

„Svarīgi ir piedāvāt t.s. nišas preces un pakalpojumus ar ļoti augstu pievienoto vērtību. Katram iepircējam ir būtiski, lai mēs spētu atrisināt kādu problēmu. Mums šī papildu vērtība jāpievieno.

Jāsaprot, kā tirgus darbojas, kas tajā būtisks un specifisks, un uz to jāreaģē.”

PĀRDOD

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, **DARBA APĢĒRBI**, apavi, apjomīgi vīriešu krekli, bikses, jakas, veļa.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žāļuziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

Slaucamu **GOVI** (ir izvēle). Tālr. 22002445.

Mēnesi vecus, šķirotus **CĀĻUS** par 3,00 eiro gab. Tālr. 22478602, 27549492.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

Skaldītu meža **MALKU**. Tālr. 26544462.

MALKU ar piegādi, raksta kvītis. Tālr. 29428876.

Skaldītu lapkoku **MALKU** jums vajadzīgajā garumā un rupjumā, 6 berkubi – 170 eiro, 10 berkubi – 250 eiro. Tālr. 29562735.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

VĒLAS NOMĀT

L/s **ZEMI** Padurē, Īvandē, var būt neapstrādāta. Tālr. 26284210.

W
SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojoamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
 25 622 293 (Āris)

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svair. Tālr. 20238990.

SIA *Cēsu gaļas kombināts* par augstām cenām iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS**. Tālr. 26185703, 25573447.

Pērk **AUTOMAŠĪNAS**. Tālr. 27806461.

TRAKTORUS, PIEKABES, inventāru, vieglos auto. Tālr. 26104984.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī aprūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

Pērk **ĪPAŠUMUS** ar mežu, **CIRSMAS**. Tālr. 25770062.

Pērk ozolu un oša **ZĀĢBAĻĶUS**, ozolu un oša kamīnmalku (3 m). Tālr. 29997742.

Par labām cenām aļņu, briežu **RAGUS**. Braucam pakal. Tālr. 29886349.

MEKLĒ DARBU

PLĀUJAM zāli. Tālr. 29535115.

DAŽĀDI

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE, 95. koda kursus. Tālr. 29194359.

AUTOSKOLA Ripo A rīko B un 95. koda kursus Skrundas vidusskolā 14. jūnijā 18.00. Tālr. 26773763.

ARBORISTA/KOKKOPĒJA pakalpojumi: koku kopšana, dzīvzogu cirpšana. Tālr. 24423644.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAU-GUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai uncirsmas izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Ātri **SASKALDU MALKU**. Tālr. 26449395.

TRIMERA pakalpojumi. Tālr. 22302300.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29296723.

VAJADŽĪGI

SIA *Rezerve* (46103005335) – **AUTOMEHĀNIĶIS** un **DIAGNOSTIĶIS** ar pieredzi. Tālr. 29237448.

SIA *Kurland Auto* (4120304751) – **AUTOATSLĒDZNIĶIS** ar pieredzi. CV sūtīt e-pastā: kurlandauto@inbox.lv, tālr. 22003389.

SIA *LKESTER* (40203133914) aicina darbā **DARBINIEKUS** alus noliktavā. Darbs saistīts ar komandējumiem uz Vāciju. Zvanīt 9.00–18.00 pa tālr. 23004410 vai rakstīt e-pastā: sialkester@gmail.com.

APSVEIKUMS

*Visu ziedu laiks mums jādzīvo,
Līdz tūkstoš krāsās jāuzzied,
Kamēr tava ilgu zvaigzne plīvo,
Kamēr dārzā ugunspuņi dzied.* /V.Rūja./

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs
sirsnīgi sveic pensionēto skolotāju
MĒRIJU BUMBULI
skaistajā dzīves jubilejā.

LĪDZJŪTĪBAS

Skumju brīdī esam kopā ar Jurševsku ģimeni, GUNTU mūžībā pavadot. Kaimiņi Gaismas ielā 7

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārnjiem
sedz...*

/Ā.Elksne./
Skumju brīdī esam kopā ar Kristīni un viņas mīļajiem.
Kaimiņi Abavas ielā 3

*Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom.
Paliek vien dvēseles gaisma.*

/Z.Purvs./
Visdziļākā līdztība Arnim Ošim,
tēvu mūžībā pavadot.
Kuldīgas novada sporta skola

Valsts akciju sabiedrība Latvijas Pasts rīko iepirkuma procedūru par malkas iegādi.

Iepirkuma priekšmets: malkas iegāde VAS Latvijas Pasts pasta pakalpojumu sniegšanas vietām Latvijas teritorijā.

Līguma termiņš: 1 gads.

Piedāvājuma iesniegšanas termiņš: 2018. gada 18. jūnijs 10.00.

Piedāvājumu iesniegšanas vieta: VAS Latvijas Pasts, Ziemeļu iela 10, lidosta Rīga, Mārupes novads.

Iepirkuma dokumentācija: iepirkuma procedūru reglamentē nolikums. Nolikumu var saņemt, sazinoties ar VAS Latvijas Pasts kontaktpersonu Kristīni Medni, tālr. 67608390, 26510106, e-pasta: kristine.medne@pasts.lv.

Laikraksts Kurzemnieks (SIA Jaunais kurzemnieks, 46103003635) aicina savā pulkā jaunu kolēģi,

kuru interesē, kas apkārt notiek, kam patīk un padodas rakstīšana.

**DINAMISKS DARBS DRAUDZĪGĀ KOLEKTĪVĀ,
IESPĒJA IESAISTĪTIES PROJEKTOS UN ČĒLOT.**

Lūdzu atsaukties e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai rakstīt Kurzemnieka **feisbuka lapas mesendžerī**.

Vairāk pa tālr.

63350567 vai **29463930**.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!* Tālrunis 63324881.

ORIENTĒŠANĀS SPORTS**Visa kaluma medaļas valsts čempionātā**

Madonā izcīnīts Latvijas čempionu tituls sprintā un sprinta stafetē – to ieguvusi gan Kuldīgas kluba *Taka* pārstāve Odeta Turka, gan vidējo veterānu komanda.

Individuālā sprinta distance un jauktā sprinta stafete ir vienas no visdinamiskākajām disciplīnām – īsas distances pilsētā, kas prasa augstu koncentrēšanās spēju, lai ātri pieņemtu pareizos lēmumus ceļa izvēlē, un Madonā tā bija sarūpēta gana sarežģīta. Ar šo rēbusu cīnīties devās arī 12 Kuldīgas tūrisma un orientēšanās kluba *Taka* pārstāvji.

Individuāli par Latvijas čempioni savā vecuma grupā kļuva O.Turka, sudraba medaļas izcīnīja Līga un Jānis Virbuli, savukārt bronza – Skaidrītei Otaņķei. Mazliet līdz godalgai pietrūka Jānim Turkam, kurš ieguva 4. vietu.

Jauktajā sprinta stafetē, kur komandā startē abu dzimumu pārstāvji, spēcīgajā konkurencē pavisam negaidīti augsts panākums *Takas* vidējiem veterāniem – J.Turks, J.Virbulis un L.Virbule izcīnīja čempionu titulu. Sacensības labi sāka arī *Takas* komanda elites grupā, kur pirmo posmu trešajā vietā pabeidza Kristaps Bērziņš. Diemžēl turpmāk cīņa bija mazāk veiksmīga.

Janeta Turka, Latvijas Orientēšanās federācijas arhīva foto

Kuldīgas *Takas* vidējiem veterāniem Jānim Turkam, Jānim un Līgai Virbuliem 1. vieta valstī jauktajā sprinta stafetē.

RITENBRAUKŠANA**Rīgā labs brauciens**

Kuldīgas novada sporta skolas riteņbraucēji guvuši labus rezultātus Rīgas velomaratonā, kur distance vijusies pa galvaspilsētas ielām un tiltiem.

Sporta klasē (četri apļi, vairāk nekā 60 km). Absolūtajā vērtējumā pieaugušajiem 12. vietā Arvis Rendors, bet starp junioriem viņam 3. vieta. 8. vietā junioriem ierindojās Oskars Dankbārs, 10. – Gatis Līvs, 11. – Anrijs Rancāns.

Tautas braucienā (divi apļi) jauniešiem 4. – Artūrs Raudis, 5. – Toms Riekstiņš, 12. – Kaspars Ilšjāns. Komandu vērtējumā sporta skola ierindojās 4. vietā. Zēniem (divi apļi) 3. – Toms Vazdiķis, 5. – Gusts Lapiņš, 9. – Jānis Priedoliņš, 12. – Ralfs Gruntiņš.

Ģimenes braucienā (viens apļis) 3. – Kaspars Šalme, 7. – Kristaps Pelēkais.

VĀRDA DIENAS

No 11. līdz 17. jūnijam

- 11. Ingus (1992), Mairis (760), Vidvuds (43)
- 12. Nora (1109), Lenora (463), Ija (377)
- 13. Zigfrīds (266), Ainārs (3810), Uva (33)
- 14. Tija (183), Saiva (217), Sentis (50), Santis (116), Saivis (15)
- 15. Baņuta (13), Žermēna (5), Vilija (86), Vits (26)
- 16. Justīne (1013), Juta (635)
- 17. Artūrs (13 003), Artis (4324)

Populārākie: Nora un Artūrs.

Svin ungāru stilā

Saiva Peskopa, Kuldīgas Alternatīvās sākumskolas skolotāja: – Mammīte strādāja Jelgavā modes ateljē, un pie viņas tērpus pasūtīja studente no Igaunijas. Skaistās, gudrās meitenes dēļ man ielika tādu vārdu. Kalendārā toreiz neesot bijis. Man tas nepatika, jo gribējās, lai ir kā daudziem. Reizēm nācās ciest, jo kāds puisis ķircinot sauca par Saivu-laivu vai sairu kā zivi, bet ar laiku vārds ļoti iepatikās. Pat mazliet lepojos ar to. Kad pirms 35 gadiem pārnācu uz Kuldīgu, biju pārsteigta, ka Saivas ir vēl. Kad parādījās internets, uzzināju vēl par kādu vārdamāsu. Cilvēki bieži jautā, ko vārds nozīmē. Man vislabāk patīk skaidrojums, ka Saiva ir spolīte – darbarīks tīklu darināšanai – vai arī niedrīte. Ātra, jautra un izdarīga. Nepatīk vārda skaidrojums, ka tā varētu būt adata, jo nav man atbilstoši. Es cenšos sadzīvot draudzīgi un nebūt asa kā adata. Visjaukākā vārdadiena bijusi ar draudzenēm ekskursijā Budapeštā, kad nosvinējām ungāru stilā. Kopš tās reizes savā lauku tīpašumā vārdadienās vāru lielo katlu ar ungāru gulašzupu un cienāju viesus.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 11. JŪNIJĀ

Dienas garums – 17 st. 45 min.
Saule lec 4.31, riet 22.16.

Naktī +16°...+20°

Z
R A
D
2-3 m/s

Dienā +20°...+25°

Z
R A
D
3-4 m/s

RĪT, 12. JŪNIJĀ

Dienas garums – 17 st. 47 min.
Saule lec 4.30, riet 22.17.

Naktī +14°...+16°

Z
R A
D
2-3 m/s

Dienā +18°...+20°

Z
R A
D
4-6 m/s

Mežā par datoru aizmirst

(Sākums 1. lpp.)

Kuldīgas kristīgo skautu vienībā Rūdim Krūmiņam jau ir četrus gadu noņemtu pieredze.

„Pilsētā dzīvojam visu laiku, bet interesanti ir mežā un kolektīvā. Odi? Tas nekas – ar tiem var sadzīvot,” stāsta Rūdis un, dalot citiem pusdienas, uzskaita, kas izdarīts pirmajā dienā līdz atklāšanai. „Uzceltas teltis, uztaisīts karoga masts, trauku mazgātava tūlīt būs gatava.”

Vecākie skauti iekārto uguns-kura vietu, tualeti utt. Divas maltītes dienā gādā *Podnieces virtuve* Priedainē, brokastis gatavo pašī. Sākumā mazskautiem jāapgūst elementārais: ātri pulcēties pēc svilpes; klusēt, kad runā vadītājs; nostāties līnijā pēc auguma.

Kāpēc ir vērts piedalīties? Brāļi Arvīds (12) un Edgars (10) Rubeņi no Rīgas vienā noņemē jau bijuši: „Praktiskās iemaņas mums iemācītas pirms tam. Te var iegūt draugus.” Kristians no Jelgavas: „Var normāli strādāt – zāģēt un kraut megalielus kokus.” Jelgavnieks Artūrs: „Šis ir pats labākais veids, kā atpūsties no ģimenes. Mēs esam desmit: mamma, tētis, brālis, māsa, es, trīs kaķi un divi suņi.” Vēl daži cits caur citu sauc: „Visforšākais būs naktsmiers – varēs pārējos izjokot. Naktsardze ir pati jautrākā. Bet visgrūtākā būs gulēšana!”

Kamēr mazskautiem iepazīšanās spēle, skauti no Jelgavas iekārto trauku mazgātavu. Top plaukts, kas būs piesiets starp kokiem, uz tā stāvēs bļodas.

Datorspeciālists, Latvijas Universitātes docents, Latvijas kristīgo skautu priekšnieks Ivo Odītis no Baldones un ugunsdzēsējs Viesturs Vulāns no Rīgas par vadītājiem kļuvoši, domājot, ko vīrišķīgāku varētu darīt pašu bērni, kuri „no svētdienas skolas izauguši un kuriem vairs negribas griezt eņģeļišus”.

Šajā kustībā bērni dara to, kas viņiem patīk, nemanot apgūst dzīves prasmes, iepazīst Dievu, veido raksturu un kļūst par sabiedrībai derīgiem cilvēkiem, rezumē I.Odītis. „Vēl viņi šeit aizmirst par datoru. Un noņemni pret to nav gatavi mainīt,” piebilst V.Vulāns.

Dinas Poriņas teksts un foto

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE /12.-18. jūnijs/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Aunīem, kuri koncentrēsies naudas pelnīšanai, kvalifikācijas celšanai un profesionālo sapņu piepildīšanai, finansiālā situācija ne uzreiz, bet jau pēc neilga laika krietni uzlabosies. Varbūt jāatsāk kādas studijas?

Vēršiem laiks kravāt ceļasomas un doties tālākā izbraukumā. Gūstot jaunus iespaidus, baudot kultūru un mākslu, izdosies izjust dzīves garšu citā kvalitātē.

Dvīņiem jauniem darbiem nevajag ķerties klāt, jo tie var nerītēt tik raiti, kā vēlētos. Atgriešanās pie vecā un ierastās kārtības mainīšana solās būt veiksmīga.

Vēžiem dāsnumu pret mīļajiem cilvēkiem nevarēs nepamanīt. Tādēļ vai citu iemeslu dēļ izdevumu būs vairāk, nekā plānots un var atļauties.

Lauvām labs laiks dzīvesvietas labiekārtošanai, interjera priekšmetu iegādei, remontdarbiem. Iegādātie priekšmeti var būt greznāki, dārgāki un ekskluzīvāki.

Jaunavām laimīgas sakrītības nāks viena aiz otras, būs iespēja priecāties par necerētu veiksmi.

Svariem nedēļas nogale būs dinamiska, jautru, patīkamu notikumu piepildīta, bet darba dienās sviedri tiks lietī profesionālajā darbībā.

Skorpioniem laiks plānot, sapņot, ieklausīties zemapaņņas vēstījumos, apzināties pašam un paziņot Visumam par savām vēlmēm.

Strēlniekiem var mainīties darba apstākļi – jauni kolēģi, pienākumi vai izaicinājumi. Par sevi var atgādināt kāds agrāk zināms cilvēks, ar kuru izveidojas attiecības jaunā kvalitātē.

Mežāžiem ceļā trāpīsies notikumi un cilvēki, kas mudinās atgriezties pie saviem dziļākajiem sapņiem un nevaļas dēļ pamestajiem vaļaspriekiem. Jāļaujas vilinājumam darīt to, kas vairo dzīvesprieku.

Ūdensvīriem par sevi atgādinās draugi un radi, aicinās ciemos vai arī pašī pieteiksies. Arī darbā garlaicību Ūdensvīri šonedēļ nepiedzīvos, jo darāmā būs vairāk nekā tam nepieciešamais laiks.

Zīviem jākravā ceļasoma un jādodas kādā tālākā izbraucienā. Viss, kas saistīts ar svešām zemēm un valodām, sola ne tikai izdošanos, bet pat brīnumainu veiksmi, īpaši juridiskos jautājumos.

Čika laiks:

- 12.VI 6.29 – 9.53,
- 13.VI 22.43 – 14.VI 10.20,
- 15.VI 19.18 – 16.VI 10.21,
- 18.VI 6.26 – 11.41.

JŪNIJA ERUDĪTS

Kuras upes krastos atrodas Lorelejas statuja?

Atbildes līdz 12.jūnija 12.00 atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: Teodors Zeiferts latviešu literatūras vēsturē paliks atmiņā ar darbu *Latviešu literatūras vēsture* (1922).

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Indra Ābelīte, Anita Eglīte, Ausma Kreidere, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs.

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

162. kārtā. Šis mākslinieks dzimis 1863. gadā Bavārijā dzirnavnieka ģimenē. Mācījies arodskolā Pasavā, tad Mīnhenes Mākslas skolā, līdz sācis studijas Mīnhenes Mākslas akadēmijā (vēlāk bijis tur profesors), kur pievērsies netradicionālas tehnikas un jaunu izteiksmes līdzekļu meklējumiem. Piedalījies grāmatu ilustrēšanā, pirmos panākumus guvis ar ilustrācijām humoristiskajam nedēļas izdevumam *Fliegenden Blätter*. Viņa darbiem raksturīgi mitoloģiski, erotiski, arī kristīgi motīvi un tēmas.

161. kārtas atbilde: Emīls Nolde, istajā vārdā Emīls Hansens. *Lielās magones*. 1942.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Anita Eglīte, Mārcis Arājs, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis.

Atbildes gaidām līdz 13. jūnija 11.00: *Tēlotājmākslas spēle*, *Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.